

Ārona svētība Jaunajā Gadā

22 Un Tas Kungs runāja uz Mozu, sacīdams:

23 “Runā uz Āronu un viņa dēliem: tā jums būs svētīt Israēla bērnus, sakot tiem:

24 TAS KUNGS LAI TEVI SVĒTĪ UN LAI TEVI PASARGĀ!

25 TAS KUNGS LAI APGAISMO SAVU VAIGU PĀR TEVI UN LAI IR TEV ŽĒLĪGS!

26 TAS KUNGS LAI PACEĻ SAVU VAIGU UZ TEVI UN LAI DOD TEV MIERU!

27 Un lieciet Manu Vārdu šādi uz Israēla bērniem, un Es tos svētīšu.”

4. Moz. 6,22-27

Mīļā draudze!

Sākot Jauno Gadu, ir pieņemts, ka mēs viens otram novēlam ko labu. Veselību, mieru, laimi – visu to labāko, ko vien varam iedomāties. Šodienas sprediķa teksts arī ir novēlējums un tas nav nejauši, ka ar to sākam Jauno gadu baznīcā. Šos vārdus sauc arī par Ārona svētību. Tie mums ir pazīstami, jo ar tiem beidzas katrs dievkalpojums. Vēl vairāk – tie var aptvert visu mūsu dzīvi, sākot no kristībām, kad mācītājs ar šiem vārdiem svētī kristāmo, un beidzot ar bērēm, kad šie vārdi izvada aizgājušo pie kapa. Mēs redzam, ka tie ir īpaši vārdi, kas mūs pavada, ne tikai katru nedēļu, bet arī pie dzīves robežām. Tā arī Jaunā gada sākumā ir vērts pārdomāt, kas tā ir par svētību, ko mēs ar tiem saņemam.

No arheoloģijas mēs zinām, ka jūdiem šie vārdi bija ļoti nozīmīgi jau sen. 1971.gadā netālu no Jeruzalemes tika atklāta kāda sena kapu vieta, no septītā gadsimta pirms Kristus, un starp citām lietām tur atrada divus sudraba rullīšus, kas bija tikuši nēsāti ap kaklu. Tikai pēc trim gadiem izdevās atvērt trauku lietu un atšifrēt tajā ierakstīto tekstu. Izrādījās, ka tā bija Ārona svētība. Šāds atradums no septītā gadsimta ir vecākais Bībeles raksts, kas līdz mums ir saglabājies.

Pievēršamies pašam tekstam. Šie vārdi ir iekļauti 4. Mozus grāmatas sākumā, kur teikts, kā ebreji gatavojas, lai dotos prom no Sinaja kalna. Šeit viņi bija uzturējušies vairāk par gadu. Šeit Mozus bija saņēmis Dieva desmit baušļus un daudzus citus norādījumus. Bet tagad šis laiks bija beidzies, un viņiem bija jāturpina grūtais ceļš cauri tuksnesim, lai atrastu zemi, kur Dievs tiem solīja dot jaunu mājvietu. Tātad dotā svētība bija domāta garam ceļojumam, un katru dienu no jauna to vajadzēja lietot.

Varbūt arī mēs varam salīdzināt iešanu Jaunajā gadā kā ceļojumu, kur daudz kas mums ir nezināms un svešs, kur mūs gaida dažādi izaicinājumi un pārbaudījumi. Lai mēs neapmaldītos, vispirms ir jāsaprot: uz kurieni mēs ejam? Kas ir mūsu dzīves mērķis?

Sabiedrībā šodien daudz par to nedomā, jo pārsvarā viss ir orientēts uz īslaicīgiem mērķiem, – izdzīvot, baudīt dzīvi un nodrošināt sevi pret visādām nelaimēm. Arī

kristiešu vidū var atrast dažādus mērķus. Kāds saka, ka galvenais mērķis ir mūžīgā dzīvība, citi – ka jākoncentrējas tomēr uz šo dzīvi. Es domāju, ka viens otru neizslēdz.

Ne velti Jēzus mācīja vispirms meklēt Dieva valstību. Šis meklēšanas ceļš sākas šajā dzīvē, bet savu piepildījumu tas atradīs tad, kad visa pasaule būs nonākusi pie sava mērķa, kad Dievs radīs jaunas debesis un zemi.

Lai varētu iet uz priekšu, meklējot Dieva valstību, ir nepieciešams ne tikai mērķis, bet arī iedrošinājums, ka tiešām tā nav tikai ilūzija vai fantāzija, kuru iztēlojamies. Var ļoti ātri notikt, ka tiklīdz saskaramies ar pretestību, ar savu un citu nespēku un vainu, mēs pametam šo ceļu un Dieva vietā labāk paši sev veidojam *zelta teļu*, elku, kas ir taustāms, vienmēr pieejams acu priekšā. Tāpēc Dievs lika Āronam un viņa dēliem dot šos svētības vārdus tautai, lai tie pavada ceļā, atjauno paļāvību un parāda Dieva tuvumu. Dievs attiecības ar cilvēkiem uztur galvenokārt caur Savu vārdu, apsolījumu, kas mums nāk līdzī.

Varbūt Jūs esat dzirdējuši par vienu no tā dēvētajiem diakonijas tēviem - vācu mācītāju Bodelšvingu. Viņš 19. gadsimtā pie Bīlefeldes dibināja veselu ciematu garīgi slimiem cilvēkiem, vārdā Bētele. Tāpat viņš arī veidoja mājas grūti audzināmiem bērniem. Reiz tādā mājā gadījās, ka viens īpaši nesavaldāms zēns sēdēja pagalma stūrī, it kā domājot, ko atkal varētu sastrādāt. Nama tēvs viņam jautāja: “Kāpēc tu esi tik kluss?” Pēc ilgas klusēšanas zēns atbildēja: “Es šodien kaimiņu saimniecības dārzā satiku Bodelšvinga tēvu, kad viņu veda pastaigā ratiņkrēslā.” Lieta bija tāda, ka Bodelšvingš nesen bija cietis no smagas triekas. “Mani ieraudzījis, viņš pamāja, aicinot nākt pie viņa.” “Un ko tad viņš teica?” nama tēvs jautāja. “Viņš nevarēja daudz runāt. Vaicāja, kā mani sauc un no kādas saimniecības esmu. Un tad viņš man uzlika savu roku uz galvas un tikai sacīja: “Es tevi svētīju Jēzus vārdā.” Zēns sāka raudāt: “Nama tēv, līdz šim es savā dzīvē esmu daudz ļaunuma piedzīvojis, saņēmis tik daudz pārieņus, bet neviens vēl man nekad nav teicis: “Es tevi svētīju Jēzus vārdā.” Pēc tam, kad zēns uzsāka pats savu dzīvi, viņš ilgu laiku nedevis nevienu ziņu, un nama tēvs jau domāja, ka viņš atkal ir nogājis no ceļa. Tad kādā dienā atnāca vēstule, kurā bija rakstīts: “Nama tēv, Jums nevajag domāt, ka esmu sācis zagst. Es neaizmirstu, ka kāds man ir teicis: “Es tevi svētīju Jēzus vārdā!”

Atgriežamies pie Ārona svētības. Ārons un viņa pēcteči skaitījās kā priesteru šķira jūdu tautā. Viņi bija tie, kas nesa atbildību par dievkalpojumiem, sākumā saistībā ar derības šķirstu, vēlāk templī. Vissvētākā vieta templī bija telpa, kur glabājās derības šķirsts ar 10 bausļiem, un ko pilnībā pārņēma Dieva klātbūtne. Ja augstais priesteris teica šo svētību, tad viņš to darīja ar muguru pret šķirstu. Paceldams rokas viņš veidoja tādu mazu spraugu, caur kuru Dieva godība nāca pāri cilvēkiem. Tātad tas nebija priesteru vēlējums, lai Dievs dāvina Savu svētību, bet pats Dievs stāvēja aiz viņa un piepildīja šos vārdus ar Savu klātbūtni. Savukārt svētības saņēmēji, dievkalpojuma dalībnieki, apsedza sejas ar lūgšanas šalli, un skatījās zemē. Arī šodien ortodoksālie jūdi, kas cenšas ievērot vecās tradīcijas, turpina tā darīt, kad sinagogā dievkalpojuma vadītājs dzied šo svētību. Starp citu, viņam tas nav jādara situācijās, ja pats ir piedzīvojis bēdas, jo arī viņam jāizjūt prieks, kas saistīts ar šiem vārdiem.

Mēs varētu jautāt: kā tad ir tagad, kad templis vairs nepastāv un kā mēs, kā nejūdi, varam saņemt šo svētību? Atceramies, ka arī pie mums, kristiešiem, Ārona svētība ir saistīta ar kustībām. Vispirms mācītājs paceļ rokas, tā ir lūgšana pretī Dievam, kas ir

mums visapkārt. Svētīšanu mācītājs noslēdz ar krustu. Jēzus ir miris par mums. Caur Viņu mēs esam saņēmuši apsolījumu, ka arī mēs esam Dieva bērni. Dievs mājā manā sirdī tad, kad es Viņam uzticos. Tad Viņš vairs nav jāmeklē templī vai citā īpašā vietā.

Padomāsim vēl mazliet, ko šie vārdi nozīmē, it īpaši, ko nozīmē tas, ka *Dievs apgaismo Savu vaigu pār mums un paceļ Savu vaigu uz mums*. Tā valoda liekas diezgan sveša.

Kaut kur lasīju, ka šodien mēs teiktu, ka Dievs mums uzsmaida. Bet tas tomēr vēl neizsaka lietas būtību. Mēs reizēm mēdzam sacīt, ka kāds staro aiz prieka. Kad visa viņa seja ir prieka pārņemta. Līdzīgi kā ikonās redzam, ka svētiem cilvēkiem apkārt ir zelta nimbs, vai aura. Varbūt šādi varam stādīties priekšā, kā Dievs mums ir pievērsies ar mīlestību un prieku.

Tam, ka *Dievs paceļ Savu vaigu uz mums*, jūdu tradīcijā es atradu sekojošu skaidrojumu. Tas ir tā, it kā tēvs tur savu mazo bērnu savās stiprajās rokās sev virs galvas un priecājās kopā ar viņu, ka dzīve ir skaista. Vēl ir jāņem vērā, ka Vecās Derības izpratnē *šalom*, miers, nav tik daudz iekšējs miers, bet tas ir saistīts ar labklājību, ar veselību, ar satiecību ģimenē, ilgu mūžu. Tas viss ir *šalom*, jūdu sveiciens. Ar to mēs nonākam pie Jaungada vēlējumiem, kad mēs viens otram novēlam to pašu, tikai ar vairāk vārdiem.

Reiz Luters kopā ar saviem cīņas biedriem Melanhtonu un Būgenhāģenu domāja par galda lūgšanu, kas īsumā varētu izteikt cilvēka visdziļāko cerību. Melanhtons izdomāja pavisam īsu lūgšanu divos vārdos: *Benedictus benedicat*, kas latīņu valodā un nozīmē - *svētītais lai svētī*. To, ko saņemam, lai dodam tālāk citiem.

Lai Jums visiem šajā gadā būtu šis prieks par Dieva mīlestību, ka jūs ar to varat iepriecināt citus! Šalom!

Mācītājs Mārtiņš Urdze